

12/03/21
Helsinki

Suomen somalialaisten liitto ry
Somaliska förbundet i Finland
Finnish somali league

Suomen somalialaisten liiton kannanotto: LAUSUNTO HALLITUKSEN SELONTEOSTA KOTOUTUMISEN EDISTÄMISEN UUDISTAMISTARPEISTA

2. MAAHANMUUTTAJIEN TYÖMARKKINA-ASEMA VALTAVÄESTÖÄ HEIKOMPI

Selonteossa on mainittu oleelliset ongelmat ja esteet liittyen maahanmuuttajien työllistymiseen.

Työnantajat ovat avainasemassa maahanmuuttajien työllistymisessä. Hallituksen tulisi miettiä konkreettisia keinoja ja ratkaisuja työsyrynnän kitkemiseksi, jotta maahanmuuttajat työllistyisivät entistä paremmin.

Työnantajien ymmärrystä tulisi lisätä liittyen väestön ikääntymisen tuomiin haasteisiin ja valtion strategiaan maahanmuuttajien työllistymisen tärkeydestä. Kotoutumisstrategian tuntemus lisää maahanmuuttajien työllistämistä.

Joissain työpaikoissa on esiintynyt tiukkoja ja kohtuuttomia vaatimuksia, mitkä eivät olennaisesti liity avoinna oleviin työpaikkoihin. Esimerkiksi perussiivoustyöstä, joka vaatisi muutaman kuukauden perehdyttämiskoulutuksen, saatetaan vaatia usean vuoden työkokemusta ja tutkintoa. Tämä on kohtuuton este maahanmuuttajien nopealle työllistymiselle.

5. SYRJINNÄN YLEISYYS VAIKEUTTAA KOTOUTUMISTA

Syrjintätapauksissa uhrin oikeus jää usein toteutumatta. Ongelmia on aiheuttanut Suomen hankalaksi koettu byrokratia ja pitkät oikeusprosessit. Oikeusprosessia tulisi helpottaa ja nopeuttaa. Hallituksen tulisi miettiä myös lainsäädännön muutoksia ja rangaistusmuotojen koventamista.

7.1 TAVOITTEET JA TOIMENPITEET KOTOUTUMISEN EDISTÄMISEN KEHITTÄMISEKSI

Selonteossa kotoutumisen haasteet on hyvin tuotu esille.

Kotoutumisessa valtaväestön asenteet ja yhteisön vastaanottavuus ovat erittäin oleellisia tekijöitä.

Kotoutumisessa tärkeimpiä vaikuttajia ovat maahanmuuttajat, valtaväestö ja valtio. Maahanmuuttajat tarvitsevat kotoutumisessa viranomaisten tukea, esimerkiksi kielellistä- ja perhe-elämään liittyvää tukea. Viranomaistuen lisäksi yhteisön pitäisi olla vastaanottava. Valtion toimesta olisi hyvä tuoda kotouttamispolitiikkaa paremmin esille valtaväestön keskuuteen.

12/03/21
Helsinki

Suomen somalialaisten liitto ry
Somaliska förbundet i Finland
Finnish somali league

Valtion kotouttamisstrategia pitäisi rakentaa kestäväälle pohjalle ja sen tulisi olla pitkän tähtäimen suunnitelma. Poliittisella tasolla kotoutumisstrategian tulisi olla puoluepolitiikan ulkopuolella.

Maahanmuuttajat ja maahanmuuttajajärjestöt ovat asiantuntijoita kotouttamisen haasteita koskevissa asioissa. Kotoutumiseen liittyvissä asioissa olisi tärkeää, että valtio ottaisi huomioon järjestöjen edustajien näkökulmat ja kannanotot. Tämä tulisi tapahtua jo suunnitteluvaiheessa.

9. PARANNETAAN OHJAUKSEN JA NEUVONNAN SAATAVUUTTA MAAHANMUUTTAJILLE

Opas on tärkeä, mutta suulliseen kulttuuriperintöön tottuville ihmisille suullinen/keskustelumuotoinen tilaisuus oppaan lisäksi auttaisi uuden informaation sisäistämisessä.

Neuvontaan ja ohjaukseen suunniteltu monikanavaisuus, monikielisyys, valtakunnallisuus ja vaikuttavuus kuulostavat hyvältä. Luottamuksen rakentamiseksi neuvonnassa on tärkeä käyttää kokemusasiantuntijoita, jotka ymmärtävä tulijan tilanteen ja kulttuurin.

Ohjauksen ja neuvonnan oltava kestävää niin, että henkilöä opetetaan samalla itse hoitamaan asioitaan (mahdollisuuksien mukaan) niin, ettei henkilö jää riippuvaiseksi palvelusta.

12. VAHVISTETAAN KUMPPANUUKSIA JA JÄRJESTÖJEN ROOLIA

Järjestöt ovat oman kohderyhmänsä parhaita asiantuntijoita ja tavoittavat erityisesti omaa kieliryhmäänsä viranomaisia kattavammin. Hankerahoituksen ongelmia esimerkiksi toiminnan pitkäjänteisyyden ja kestävyys suhteen on hyvin tuotu esiin lausuntoluonnoksessa. Toivomme, että myös tulevaisuudessa maahanmuuttajataustaisten henkilöiden ja järjestöjen mielipidettä kuullaan ja huomioidaan myös muissa kuin kotoutumiseen liittyvissä asioissa.

13. HYVÄT VÄESTÖSUHTEET JA OSALLISUUS TUKEMAAN KOTOUTUMISTA JA YHTEENKUULUVUUDEN TUNNETTA

Kappaleessa on hyvin tuotu esiin erilaisia keinoja hyvien väestösuhteiden ja maahanmuuttajataustaisten henkilöiden osallisuuden edistämiseen.

12/03/21
Helsinki

Suomen somalialaisten liitto ry
Somaliska förbundet i Finland
Finnish somali league

Suomensomalialaisten näkökulmasta syrjintään ja antirasismiin liittyvät toiminnot ovat akuutteja. On tärkeää, että rakenteelliseen rasismiin puututaan systemaattisesti aina varhaiskasvatuksesta lähtien, jotta suomensomalialaisilla nuorilla on elämässään kokemus osallisuudesta ja yhdenvertaisista mahdollisuuksista. Vihapuheeseen, syrjivään puheeseen ja vale uutisiin on puututtava entistä painokkaammin kaikkialla julkisilla areenoilla.

Maahanmuuttajien demokratiaosaamista tulisi lisätä niin, että yhteiskunnallisen vaikuttamisen mahdollisuudet, kuten kuntavaaleissa äänestäminen ennen Suomen kansalaisuutta, ovat kaikille tuttuja. Esimerkiksi järjestöt voisivat olla apuna tässä.

Helsingissä 12.3.2021

Lisätietoja:
Absiyeh Mohamed
puheenjohtaja
+358 44 344 9175
somaliliitto@somaliliitto.fi
Suomen somalialaisten liitto ry